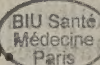
DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum, Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigesimâ-quartâ mensis Februarii, anno Domini M. DCC. LXXXIV.

M. NATALI-NICOLAO MALLET, Doctore Medico, Præside.

An ex negato Veneris usu morbi?

I.

CRESCITE & multiplicamini, non facta, sed nata lex: jugum suave non violentum: obedientia pro dulcedinis ratione. Ideò & Sexuum diversitas, & ad usus genitabiles organa congrua, & maris feminæque in quovis animantium genere ad invicem comparatio, & in invicem fruendos propensio. Blandum Societatis vinculum. Ex usu, voluptas ne fastidium avocaret, fœcnnditas ne inani delectamento inhiaremus, generis propagatio ut in genito genitores reviviscerent quamdamque perpetuitatem adipiscerentur; usum Natura instituit, ratio moderatur, Religio consecrat, vitiat libido; ex moderato sanitas, ex honesto decus, ex nimio debilitas, ex vetito infamia. *Concubitus neque nimis concupiscendus, neque nimis pertimescendus.* Raro pauci, multi crebrò peccant. Si libidine victus, dominante cupidine servus in Venerem insanis, quantas in corpore procellas excitas? quàm turpes, quàm perniciosas, quàm & corpori paulatim exhauriendo inimicas, & animo adversùs veritatemque sensim caligaturo funestas? Dulce malum, sensu delectabile, irrepit blandè, *in novissimis mordebit ut coluber, & quasi regulus venena diffundet.* Testiculi, vesiculæque seminales suo liquore si turgeant, excusso pudore pruriunt organa; nervi sollicitati blando motu, fibræ vellicatæ toto passim corpore communicant impressionem; mens intenditur, excutitur è tranquillitate imaginatio; commotâ animi contentione, oscillatio vehementior, commotio diuturnior. A cerebro ad organa genitalia, ab his ad illud, mutuâ & communicatione & repercussione, mens & corpus afficiuntur. Fibris eâ perturbatione jactatis, an liquores aut torpere, aut naturali sanâque fluctuatione stagnare intrà receptacula vel intrà alveos manare possunt? proruit violento impetu sanguis, prosilit lympha, semen in conceptaculis suis fit concitatius atque tumultuosius. Æstuare corpus, vulnus ali venis, cæco igne carpi, homo incipit, *dùm est mollis flamma medullas.* Amorem nutrit & accendit ætatis breve ver: nulla tamen aut naturæ pravæ debetur, aut juventuti lascivienti indulgentia: sapiens ad conjugale littus appellet; si quem depuduit, infami Venere volutabitur

* *Propugnata*, 1722, *ab Ant.* CASAMAJOR; *M. Gabriele-Antonio* JACQUES, *Præside.*

ut amica luto ſus ; ſi lex , ſi vitæ conditio vetabit, quominùs licitâ venere utaris, malum *durum* , *ſed levius fit patientiâ , quidquid corrigere eſt nefas.*

I I.

QUANTOS inquieto corpus œſtro tumens allidit animo fluctus? Hinc vel ſtupet in unam defixa rem anxia ; vel in lætas errabunda cogitationes , impotens ſui mens evagatur; hinc moroſitas vel hilaritas intempeſtiva. Putas tot inter jactationes integram poſſe conſiſtere ſanitatem , cùm viciſſim & organa genitabilia mentem , & percuſſa mens ſollicitabit organa. Nimirùm intumeſcunt, undè nervi diſtenti plus æquo , membranæ nimioperè tractæ, partes à naturali ſtatu degeneres, morbo creando opportuna rudimenta : rursùs ſemen ipſum , fluere identidem natum , ſuâpte ſponte ſtagnare ineptum , evaporeſcentibus partibus tenuioribus morâ craſſeſcit, ſubolidum evadit, nec generationi benè idoneum, nec ſterilitati prorsùs addictum, ſed & ſubſidet cum inquieto pruritu. Corruptio optimi peſſima. At enim tantula perfectiſſimi liquoris copia , veſiculis clauſa ſuis depravari non poteſt. Cernis quotidiè ut capiant vitium , ni moveantur, aquæ; ut ova ſuo cortice incluſa , longo poſt excluſionem tempore fiant & ad generationem inepta , & ad cibos inſuavia , & ad valetudinem incommoda. Feles feminæ , niſi ſtato tempore marem admiſerint , quanto furore , quantâ veſaniâ deſipiunt ? Paſſeres , libidinoſa animalcula , negato Veneris uſu , quantùm inſaniunt, ut vel Venus vel mors inſaniam compeſcat ? Nonne obſervatum , columbas omnes , quæ conjuge carerent , interire ? Nonne varia alia animantia , Pſittacos, Caſſoware, major omni exceptione narrat , teſtis oculatus, Harvœus. Exercit. 5. de gen. anim.

I I I.

NEC adverſatur experientia rationi ; quin alteram altera funditùs ſtabilit. [*Venus in juvenibus animalem , vitalem , & naturalem facultatem roborat : animalem per motum expurgat , & ſopitam excitat ; naturalem per evacuationem ſuperfluit ; & vitalem per lætitiam.* Id quidem pronunciatum velut ex tripode: nam niſi ſuo motu ſingulæ partes exerceantur , eæ languent , & contracto ſitu , inductâque malâ labe ob inertiam , hebeſcunt , non modò vitium ipſæ inducunt , ſed & in vicinas venenum imbibitum paulatim derivant ; utilis quoque eſt homini lætitia ; ea verò quæ ex legitimâ Venere percipitur ſuavitas , magnam habet in noſtrâ lætitiâ partem. Dùm , non libidinoſa cogitatio , nos excitat , ſed ipſa natura, conſequens videtur ut ipſa velit ſe humore ſuperfluo , &, ſi reſtitet, noxio, exonerare : non ità ſi mens ſollicitet venerem ; namque erit forſan iſtud non naturæ officium , ſed mentis vitium. Sed quid dicemus ? ſi *in meditationibus venereis* (quæ nunquam poſſunt abeſſe, ubi adeſt nimium in corpore ſemen) *cum mœſtitiâ* (quæ pariter ſemper adeſt, ubi deeſt Venus neceſſaria) *excrementorum perſpirabilium portio craſſa retinetur* , (magnum jam morborum irritamentum) ; *quæ evolante tenuiore , adhuc craſſior & frigidior fit* , (undè obſtructiones , lentores , malaque fere innumera) ; *hæc* (materies frigidior & craſſior) *ſi colligatur , ferè invincibilem inducit frigiditatem in capite* , (hinc melancholia , ſtupor , hebetudo) , præterea *palpitationem curatu difficilem in corde vel aliis membris* (ob varias ab œſtro venereo convulſiones). Si verò attendamus ingenia eorum, qui Venere vel juſtâ nunquàm uſi ſunt , facilè intelligemus quid poſſit & moderata Venus ad leniendam indolem , & neglecta prorsùs ad efferandam exacerbandamque mentem : quicumque enim , abſit ut dicam , effuſæ veneri indulſerunt , ſed honeſtæ & caſtæ litaverunt , ii ſolent eſſe naturâ & ad miſericordiam procliviori , & ad comitatem urbaniori , & ad modeſtiam compoſitiori , dùm verò quidam licitas voluptates quaſi ſceleratas aut refugere aut refugiſſe volunt videri ; ii ſectantur aſperitatem gravem & inconcinnam , quæ ſe commendat rugoſâ fronte , mente impla-

Sanct. ſtat. 6. aph. 31.

Idem ſect. 7. aphor. 16.

cabili, ſermone horrido, geſtuque toto effero. Adeò valet caſta Venus ad vitia vitanda, ad virtutes ipſas colendas! Ipſa enim virtus blando non aſpero, leni non triſti, modeſto non ſuperbo, dulci non amaro nos jugo addicere amat.

I V.

VIRTUS eſt medium vitiorum, utrimque reductum. Atqui Venus nimia corpus exhaurit, mentem hebetat, pigritiam, languorem, inappetentiam inducit, affigit humo divinæ particulam auræ; indè μαρασμός, φθίσις, ἀτρεφια, macies, laxitas fibrarum, craſſities humorum: ergò ſi multâ quis Venere utatur, evitatâ Charybdi incidet in Scyllam, contrariorum enim contraria, affectio, effecta; quandoque in Cœlibe corpore, robur nimium & noxium, mens imperitè & ſtolidè ferociens, hilaritas importuna, vigor indocilis, habitus rigidior, fibrarum tenſio incommoda, humorum denique volatilior indoles: proindè ſtat in moderatâ Venere aurea mediocritas: quin-etiam ſi tali modo uſurpetur, animus evadit ſanior, hilarior, concinnior, ad jocos, ad ſeria aptior; virtuti ipſi habitior; ſi licita nullatenus ineatur, aut in vero inveſtigando, in recto ſequendo mens inquietâ ſollicitatur titillatione, aut, ſi non adeſt, jàm vel ſemivir quis, vel fœmina ſterilis, & ideò uterque cœlibatui idoneus, quia uterque conjugio ineptus: *pauci quos æquus amavit Jupiter, aut ardens evexit ad æthera virtus*; ebullientem cupidinis æſtum lenire & ſopire, nulli extinguere ac delere prorsùs potuerunt. Res incognitas ex perſpectis æſtima. Ad generationem tentandam non ſolâ liberorum tollendorum dulcedine, non ſolâ rei voluptate, excitat natura, ſed & rei ipſius ad ſanitatem tuendam utilitate, ad morbos præcavendos opportunitate, ad morbos quandoque ſanandos neceſſitudine dulcedinem armavit. Voluptas ita corporibus ineſt noſtris, cùm in optimâ ſunt conditione, ut malam dolor languorve comitatur; illâ; quæ corpori ſunt accomodata ſano percipimus; illo, quæ noxia judicamus; nec ullo alio judicii argumento altera ab alteris ſecernimus: ergò voluptas in Venere ſignificat rem ſanitati conſervandæ accomodatam; & ſi languor aliquis ſubſequi ſolet, is non tam ab uſu, quàm ab abuſu proficiſcitur: ſi quis enim moderatè & leniter utatur, non dolor ſed voluptas, non languor ſed hilaritas, non gravitas ſed levitas quædam corporis naſcitur; ut rectè monent Medici, & experiuntur conjugati.

V.

QUID præthereà? Puella jam conjugii potens, quos toto corpore æſtus experitur? Ubi natura finem deſtinatum obtinuit, quieſcere amat; eniti donec obtineat: at puella calere, frigere, languere, invaleſcere, prout venereus liquor varios intùs ſtimulos aut admovet aut compeſcit: eo nervos ad partes generationis protenſos irritante, toto corpore tumultus vigent turbulenti, πάθος υςερικὸν: eo trans membranas in vaſa, in liquores alios regurgitante, & ſanguis non integer, & lympha depravata: hinc mœror, λειποθυμίαι; ἀνορεξιαι, febricula à ſtimulo cupidineo amatoria dicta; hinc χλώρωσις virginea, dùm infecti humores per cutem fuſi, colorem pravum, album, flavum, pallidum, fuſcum, conciliant: quæ mala concubitu ſanabilia. Si illos retentum ſemen effectus prodit in extimâ corporis cute, quid intra viſcera efficiet, ubi & communicatio vicinior, & actio potentior, & partium ſtructura mollior. Virgines plerumque hyſtericæ, moroſæ, morboſæ, ab obſtinatâ virginei decoris cuſtodiâ. Quid? puer, cum veſtit tenui lanugine malas, ut fervet! Quàm huic crebra, ſæpè involontaria tentigo: adde quod mares fœminaſque ſine diſcrimine invadant iidem morbi, febris mulieroſa, pravus color, triſtitia, inappetentia, ſyncope, maraſmus; femineo conſortio mala egregiè curabilia. Morbuſne aut nullus ubi tot mala, aut non imminet terribilis. Gliſcens intùs furor multò acriùs exar-

defcit, fi pulchri vultûs confpectu, fi comitatis blandâ urbanitate, fi lentâ otii tranquillitate, fi potûs generofi ac copiofi fuavitate, fi cibi optimi & gratè fapidi faturitate, fi longo quietoque fomni torpore fovebitur, educabitur, corroborabitur: quid? quod funt ingenia ita comparata five per nativam conformatioeem, five per hæreditariam lafciviam, five regionis, inftitutionis, diætæ, inertiæ vitio, ut in Venerem prorsùs perfurant: ii fanè cupidinis armis vinci dociles, qui regione calidâ nati atque educati, qui aëra herbarum aromaticarum odoribus fuffitum ducere foliti, qui genio, otio, inertiæ, garrulitati, quidlibet videndi, audiendi, dicendique prurigini indulgere fueti, qui feria fpernere, jocos nugafque fectari prompti, qui de fe magna fentire, alios afpernari proclives. Imò verò ea eft feminis intra vafa coërciti nonnunquam tumultuatio, ut fui impetûs figna indubia toto corpore prodat: aliquando oculi incerto obtutu vagi, genæ rubro-pallidæ, vox ipfa balba, refpiratio nonnihil fufpiriofa, geftus, inceffufque, & corporis habitus vel trepidatione vel languore Venerem denuncians; eaque omnia per nervos organorum genitalium, qui cum ramis nervofis ad univerfas ferè corporis partes divaricatis fociantur. Ne dubitemus adhuc à negato Veneris ufu varios oriri poffe morbos, cùm exindè tanti in machinâ corporeâ motus cieantur, tantæ excitentur procellæ, everfoque officiorum ordine, dirutâ partium fanâ & naturali confpiratione, fumma imis immutentur. Hinc non Apollinis magis verum atque hoc refponfum;

Ergò ex Veneris negato ufu morbi.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptifta-Jofephus THÉRY.

M. Joannes-Francifcus MARINIER.

M. Ludovic.-Carolus HALLOT, *rei Herbariæ Profeffor.*

M. Joannes-Jacobus LE ROUX DES TILLETS, *Chirurgiæ, Gallico idiomate Profeffor.*

M. Auguftinus ROUSSEL DE VAUZESME, *Nofodochii Stampenfis, & in urbe locifque vicinis epidemiarum Medicus.*

M. Joannes-Baptifta-Claudius JEANNET DES LONGROIS, *Chirurgiæ gallico idiomate Profeffor pro anno 1784-85 defignatus.*

M. Ludovicus-Alexander GERVAISE.

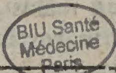
M. Joannes MAC-MAHON, *antiquus Exercituum Regis & Nofocomiorum Militarium Medicus, Regiæ Scholæ Militaris Medicus ordinarius.*

M. Franoifcus THIERY, *Eques, Regis è falubri Confilio, Regii Medicorum Collegii Nanceii Socius honorarius, Regiæque ejufdem civitatis Scientiarum & humaniorum Litterarum Academiæ, necnon Biterrenfis, ac Matritenfis.*

Proponebat Parifiis ANTONIUS-FRANCISCUS-PLACIDUS-JOSEPHUS DESMARESCAUX, Tornacenfis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parifienfis Baccalaureus.

A. R. S. H. 1784.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerfitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1784.